

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 508/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 4. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 5. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 6. SAFE POINT s.r.o., Hurbanova 35, Trenčín, zastúpených Advokátska kancelária Mikita s. r. o., 1. mája 11, Trenčín, proti príkazu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8Tp/30/2023-2-V-OSTN zo 4. októbra 2023 na vykonanie domovej prehliadky takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. novembra 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 21 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom okresného súdu sp. zn. 8Tp/30/2023-2-V-OSTN zo 4. októbra 2023 (ďalej len „napadnutý príkaz“) na vykonanie domovej prehliadky. Sťažovatelia navrhujú napadnutý príkaz zrušiť, ako aj priznať sťažovateľom 1 a 2 primerané finančné zadosťučinenie po 4 000 eur, sťažovateľom 3 až 5 primerané finančné zadosťučinenie po 8 000 eur a sťažovateľovi 6 primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru finančného vyšetrovania, oddelenia Západ (ďalej len „vyšetrovateľ“) bolo 10. februára 2023 začaté

trestné stíhanie vo veci podozrenia zo spáchania obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku na tom skutkovom základe, že dosiaľ neznámy páchatel' mal legalizovať príjmy pochádzajúce z trestnej činnosti tým spôsobom, že na presne nezistenom mieste v období od januára 2019 do februára 2021 sporadicky zabezpečil v rôznych výškach prevedenie finančných prostriedkov z bankového účtu špecifikovaného v uznesení o začatí trestného stíhania patriaceho obchodnej spoločnosti Ilava property services s.r.o. na bankové účty špecifikované v uznesení o začatí trestného stíhania, z ktorých jeden patrí aj obchodnej spoločnosti RENOMONT Profi s.r.o. (ďalej aj „obchodná spoločnosť“), kde ako disponent vystupuje [REDAKOVANÉ], z ktorých boli prostriedky následne preposielané v prospech ďalších bankových účtov, pričom takto akumulované finančné prostriedky približne vo výške 153 852,33 eur (získané ako príjem z daňovej trestnej činnosti páchanej na území Slovenskej republiky) boli následne legalizované a uvádzané do obehu spôsobom uvedeným v uznesení o začatí trestného stíhania. Skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol 11. apríla 2023 prekvalifikovaný na obzvlášť závažný zločin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona.

3. Okresný súd na návrh Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. IKO-V-135/2023/3300-4 vydal napadnutý príkaz, ktorým podľa § 100 ods. 1 Trestného poriadku nariadil domovú prehliadku v mieste trvalého bydliska [REDAKOVANÉ] (kde bolo zároveň aj bývalé sídlo obchodnej spoločnosti), pričom vlastníkom nehnuteľnosti (rodinný dom špecifikovaný v napadnutom príkaze, pozn.) je aktuálne [REDAKOVANÉ], ktorý na základe zmlúv o nájme prenajal časť nehnuteľnosti sťažovateľovi 1 (ktorý v nej býva so svojou rodinou, pozn.) a časť nehnuteľnosti sťažovateľovi 2 (ktorý v nej má obchodnú prevádzku, pozn.).

4. Domová prehliadka bola nariadená pre existenciu dôvodného podozrenia, že v mieste trvalého bydliska [REDAKOVANÉ] (a zároveň bývalého sídla obchodnej spoločnosti) sa nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie, a to počítače, USB kľúče a iné technické zariadenia slúžiace na prenos a prechovávanie dát, na ktorých by sa mala nachádzať kompletná účtovná agenda obchodnej spoločnosti od roku 2019 až do súčasnosti v elektronickej podobe a tiež účtovná agenda obchodnej spoločnosti za uvedené obdobie v listinnej podobe, a to zmluvy, objednávky, dodávateľské a objednávateľské faktúry, príjmové a výdavkové pokladničné doklady, účtovný denník, pokladničná kniha, bankomatové karty, výpisy z bankových účtov patriacich obchodnej spoločnosti, listiny o založení účtov, splnomocnenia na zastupovanie obchodnej spoločnosti v rôznych konaniach, listiny o založení obchodnej spoločnosti a iné listinné materiály súvisiace s predmetnou vecou, ako aj ďalšie veci súvisiace s touto a inou trestnou činnosťou. Napadnutým príkazom súčasne okresný súd podľa § 100 ods. 2 Trestného poriadku prikázal, aby nariadenú domovú prehliadku vykonal vyšetrovateľ s pracovníkmi operatívneho oddelenia vyšetrovateľa a kriminalistickým technikom v prítomnosti nezúčastnenej osoby a znalca z odboru elektrotechniky. Domová prehliadka bola vykonaná 5. októbra 2023.

5. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti poukazujú na to, že sú nájomcami nehnuteľnosti, v ktorej bola realizovaná domová prehliadka na základe napadnutého príkazu, pričom orgány činné v trestnom konaní pristúpili k realizácii domovej prehliadky napriek tomu, že ich sťažovateľ 1 informoval, že žiadne skutočnosti uvedené v napadnutom príkaze mu nie sú známe, a zároveň im oznámil, že časť nehnuteľnosti využíva s rodinou na základe nájomnej zmluvy a že podľa jeho vedomosti sa osoba uvedená v napadnutom príkaze v predmetnej nehnuteľnosti už dlhšie nezdržuje.

Sťažovatelia v tejto súvislosti poukazujú, že po vykonaní domovej prehliadky aktuálny majiteľ predmetnej nehnuteľnosti [REDACTED] kontaktoval [REDACTED] ohľadne zmeny jeho trvalého pobytu.

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti v podstatnom namietajú, že okresný súd sa v napadnutom príkaze nezaoberal tým, či vydanie príkazu na domovú prehliadku má ustúpiť základnému právu na ochranu súkromia, pričom z hľadiska proporcionality sa nevysporiadal (i) s dlhším časovým odstupom, ktorý do dňa vydania napadnutého príkazu uplynul od skutku, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie (podľa príkazu sa mal skutok stať v období od januára 2019 do februára 2021), (ii) s dôvodným podozrením, či sa v obydli nachádza vec dôležitá pre trestné konanie, (iii) s tým, či hrozí nebezpečenstvo zmarenia, zničenia alebo straty veci v dôsledku nenariadenia domovej prehliadky, a napokon (iv) s tým, či nie je možné veci zaistiť menej invazívnym spôsobom.

7. Sťažovatelia taktiež namietajú, že v rámci vymedzenia vecí dôležitých pre trestné konanie, ktoré sú predmetom napadnutého príkazu, je predmetné vymedzenie najvšeobecnejšie, pretože v ňom nie sú ani len druhovo špecifikované veci. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd týmto vymedzením vytvoril pre orgány činné trestnom konaní podklad pre lovenie akýchkoľvek dôkazov (*fishing expedition*), pretože vykonávateľ napadnutého príkazu môže hľadať a odňať akúkoľvek vec, ktorá sa mu hodí, podľa jeho vlastného uváženia bez akýchkoľvek limitov, ktoré mali byť určené v napadnutom príkaze. Vágne a príliš všeobecné vymedzenie vecí, ktoré majú byť predmetom domovej prehliadky so znakom lovenia akýchkoľvek dôkazov, je vo vzťahu k právu na ochranu súkromia ústavne neudržateľné.

8. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd úplne rezignoval na svoju úlohu a v kontrolnom reťazci zlyhal, keď sa mechanicky stotožnil s návrhom krajskej prokuratúry na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky. Odôvodnenie návrhu predstavuje „mix“ rôznych skutkových podstát (legalizácia výnosu z trestnej činnosti, prijímanie neoprávnených nadmerných odpočtov a pod.), ide však len o zosumarizovaný text, ktorý opisuje pohyby na bankových účtoch rôznych spoločností.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľmi formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

11. Z ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

12. Vo vzťahu k napadnutému príkazu na domovú prehliadku je potrebné uviesť, že ochrana obydlia je súčasťou širšej kategórie ochrany súkromia, ktorá je zakotvená vo viacerých článkoch ústavy (čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 1), no v dohovore je obsiahnutá len v čl. 8. Obsah základných práv podľa ústavy je potrebné vykladať v intenciách korešpondujúcich práv podľa dohovoru a rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (II. ÚS 467/2022, IV. ÚS 347/2022, I. ÚS 479/2022)]. Pri sťažnostiach pre porušenie čl. 8 dohovoru upriamuje ESLP svoju pozornosť na skúmanie ospravedlniteľnosti takéhoto zásahu z pohľadu limitov vymedzených čl. 8 dohovoru. Najprv sa posudzuje legalita, teda či k zásahu došlo na základe zákona, následne legitímnosť, t. j. či k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru, a napokon proporcionalita, teda či zásah bol nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa. V záujme rešpektovania proporcionality ESLP zvýraznil potrebu selektovať z viacerých dostupných možností na dosiahnutie cieľa tak, aby bola zachovaná rovnováha medzi právom jednotlivca na súkromie a záujmami štátu (rozsudok ESLP z 28. 1. 2003 vo veci Peck proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 44647/98).

13. V posudzovanom prípade došlo k obmedzeniu domovej slobody sťažovateľov na zákonom podklade, ktorý predstavuje § 99 a nasledujúce ustanovenia Trestného poriadku, pritom toto obmedzenie sledovalo legitímny cieľ – verejný záujem na odhalení a objasnení trestnej činnosti. Naplnenie tohto kritéria sťažovateľa ani nenamietali, vyčítali len konkrétne nedostatky odôvodnenia príkazu a nedostatočné vymedzenie vecí dôležitých pre trestné konanie, ktoré sú predmetom príkazu.

14. Podľa Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a sudy rozhodujú formou príkazov aj v prípade, ak sa rozhoduje o invazívnych zásahoch do ľudských práv a slobôd. Ide o rozhodovanie v prípravnom konaní, keď sa na ich základe získavajú dôkazy dôležité pre ďalšie vedenie trestného konania. Otázka, či je odôvodnenie príkazu v súlade s ústavnými požiadavkami, je spôsobilá byť predmetom ústavného prieskumu zameraného na to, či sa všeobecný súd primerane zaoberal posudzovaním kritérií legitimacy a proporcionality nariadenia domovej prehliadky, ktorú uprednostnil pred ústavne chránenou hodnotou základného práva na ochranu súkromia.

15. Požiadavky na kvalitu odôvodnenia príkazov sa odvíjajú aj od štádia trestného konania, v ktorom sú vydávané. V počiatkových štádiách trestného konania nemožno od odôvodnenia príkazov vyžadovať takú kvalitu odôvodnenia, aká sa vyžaduje od rozhodnutí, ktorými sa trestné konanie alebo jeho štádium finalizuje. Orgán činný v trestnom konaní v počiatkovom štádiu konania vyhľadáva dôkazy, a preto nedisponuje takým množstvom informácií na odôvodnenie príkazov,

keďže informácie dôležité pre trestné konanie aj na základe príkazov získava (IV. ÚS 347/2022). Vzhľadom na to, že vykonaním príkazu na domovú prehliadku dochádza k invazívnemu zásahu do práva na súkromie, je dôležité, aby súd racionálne odôvodnil potrebu vykonania domovej prehliadky konkrétnymi skutočnosťami zaoberajúcimi sa jednak legitímnym cieľom – verejným záujmom na odhalení trestnej činnosti, ako aj proporcionalitou, teda tým, či vykonanie domovej prehliadky prevažuje nad ochranou súkromia (II. ÚS 467/2022). Súd má pred vydaním príkazu na domovú prehliadku skúmať najmä to, (i) či existuje dôvodné podozrenie, že v obydlí sa nachádza vec dôležitá pre trestné konanie, (ii) či existuje nebezpečenstvo zmarenia, zničenia či straty tejto veci, (iii) či je možné vec zaistiť menej invazívne ako domovou prehliadkou. To umocňuje požiadavku racionálneho odôvodnenia príkazu, a to aj z toho aspektu, že osoba dotknutá realizáciou príkazu nemá oprávnenie dať ho preskúmať opravným prostriedkom v systéme všeobecného súdnictva.

16. Povinnosť riadneho odôvodnenia nie je porušená, ak je rozhodnutie založené na podrobnej a detailnej žiadosti prokurátora (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-349/21). Dôležité je, aby príkaz bol autentickým záverom súdu, čomu nebráni pridrižovanie sa argumentov v žiadosti prokurátora. To je zároveň odpoveď ústavného súdu na argument sťažovateľov, že sa okresný súd mechanicky stotožnil s návrhom krajskej prokuratúry na vydanie predmetného príkazu (IV. ÚS 68/2024, I. ÚS 213/2024).

17. Kritérium proporcionality aplikované pri posudzovaní zásahov do súkromia vyžaduje adekvátne vyváženie dvoch navzájom si konkurujúcich záujmov, v konkrétnom prípade záujmu sťažovateľov (garancia nedotknuteľnosti obydlia), a na druhej strane verejného záujmu na odhalení trestnej činnosti a na potrestaní páchatateľov. Z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti napadnutého príkazu je rozhodujúce, či bol zásah do súkromia primeraný, teda či zodpovedal požiadavke proporcionality. Inak povedané, či súd zohľadnil všetky relevantné okolnosti prípadu, ktorými boli povaha vyšetřovaného trestného činu, pozícia sťažovateľov vo veci, potenciálne možnosti orgánov činných v trestnom konaní pri zabezpečovaní dôkazov a špecifikácia rozsahu vykonania domovej prehliadky.

18. Judikatúra EŠLP v súvislosti so zásahmi do domovej slobody zvykne pri posudzovaní kritéria proporcionality v prvom rade skúmať, či boli dotknutému subjektu poskytnuté dostatočne účinné záruky proti zneužitiu domovej prehliadky v podobe súdnej kontroly vykonanej spravidla formou predchádzajúceho súhlasu sudcu s domovou prehliadkou.

19. Ústavný súd konštatuje, že dôvody, ktoré okresný súd v napadnutom príkaze prezentoval, neboli vágne a poskytovali dostatočnú identifikáciu dôvodov zakladajúcich podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní u [REDAKOVANÉ] (disponenta obchodnej spoločnosti, ktorý mal evidovaný trvalý pobyt v nehnuteľnosti, v ktorej bola realizovaná domová prehliadka na základe napadnutého príkazu, pozn.) dôvodné podozrenie z jeho účasti na vyšetřovanej trestnej činnosti, na čo logicky nadväzoval záver o možnej prítomnosti vecí súvisiacich s predmetnou trestnou činnosťou v mieste jeho trvalého bydliska. Napadnutý príkaz na domovú prehliadku spolu s ostatnými podkladmi, na základe ktorých bol tento príkaz vydaný, poskytoval dostatočne zrozumiteľnú a zároveň postačujúcu špecifikáciu dôvodov domovej prehliadky. Prerokovaná vec sa preto ústavnému súdu nejaví byť prejavom rezignovania okresného súdu na svoju úlohu.

20. Namietaný príkaz na domovú prehliadku bol vydaný v už začatom trestnom konaní vo veci majetkovej trestnej činnosti. Sudca okresného súdu pre prípravné konanie ho odôvodnil s poukazom na existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania obzvlášť závažného zločinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že [REDAKOVANÉ] bol disponentom bankového účtu obchodnej spoločnosti, na ktorý boli z bankového účtu obchodnej spoločnosti Ilava property services s.r.o. preposielané finančné prostriedky od Finančnej správy Slovenskej republiky za vratky nadmerného odpočtu dane, ktoré boli následne preposielané na ďalšie bankové účty a uvádzané do obehu. Uvedené zakladalo dôvodné podozrenie, že predmetná obchodná spoločnosť bola zriadená výlučne na preposielanie neoprávnených nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty, ktoré boli následne viacerými finančnými transakciami medzi účtami spriaznených právnických osôb legalizované a uvádzané do peňažného obehu. S ohľadom na uvedené podľa názoru okresného súdu existovalo dôvodné podozrenie, že v mieste trvalého bydliska [REDAKOVANÉ] sa nachádzajú veci súvisiace s trestnou činnosťou identifikované v napadnutom príkaze.

21. Pre posúdenie predmetnej veci bolo podstatné, či v relevantnom čase nariadenia domovej prehliadky predostrel napadnutý príkaz dostatočné argumenty osvedčujúce dôvodné podozrenie (nie absolútnu istotu) o prítomnosti veci dôležitej pre trestné konanie v dotknutom obydľí. Rozhodovanie o dôvodoch na nariadenie prehliadky totiž môže byť zo svojej podstaty vedené iba v rovine určitej pravdepodobnosti, pretože v prípravnom konaní zhromaždené dôkazy a iné informácie nie sú (nemusia byť) úplné. Dôvodom na zrušenie napadnutého príkazu by mohlo byť len celkom absentujúce odôvodnenie či iný závažný excés majúce ústavnoprávnu dimenziu (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1675/12 z 5. februára 2013).

22. Podľa názoru ústavného súdu už samotná povaha trestnej činnosti (tak ako bola opísaná aj v napadnutom príkaze), pre ktorú bolo začaté trestné stíhanie, umožňovala odôvodnene predpokladať existenciu fyzických alebo elektronicke uchovaných dôkazných prostriedkov týkajúcich sa úkonov súvisiacich s postavením [REDAKOVANÉ] ako disponenta účtu v banke, ktorý patril obchodnej spoločnosti, ktorá mala participovať na trestnej činnosti.

23. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh pritom vyplýva, že pred vydaním napadnutého príkazu na vykonanie domovej prehliadky bol [REDAKOVANÉ] predvolaný ako svedok, pričom pri výsluchu po zákonom poučení využil svoje právo podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, t. j. právo nevypovedať, keďže by si svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania. Z uvedeného vyplýva, že potenciálne relevantné dôkazy (výpisy z účtov, platobné príkazy alebo iné relevantné dokumenty a nosiče, na ktorých sa takéto informácie súvisiace so stíhanou trestnou činnosťou môžu nachádzať) nebolo možné zabezpečiť inak, ako ich zaistením u dotknutej osoby, ktorá nimi mohla disponovať. Je teda logický, racionálny, a preto akceptovateľný aj úsudok, že potenciálne relevantné dôkazné prostriedky a nosiče, na ktorých sa informácie súvisiace so stíhanou trestnou činnosťou mohli nachádzať, nebolo možné zabezpečiť inak, ako ich zaistením u dotknutej osoby, ktorá nimi mohla disponovať.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že záver okresného súdu, že v predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej mal [REDAKOVANÉ] evidovaný trvalý pobyt, by sa mohli nachádzať veci dôležité pre trestné konanie, sa opieral o uchopiteľné konkrétne dôvody zreteľne plynúce z obsahu napadnutého príkazu na domovú prehliadku.

25. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že domová prehliadka u sťažovateľov bola vykonaná na účel objasnenia závažného trestného činu (obzvlášť závažný zločin ekonomickej povahy spáchaný sofistikovanou formou), a aj keď sťažovatelia vo vyšetrovanej trestnej veci nijako nefigurovali, ako podozrivá osoba bol v napadnutom príkaze uvedený [REDAKOVANÉ], ktorý mal evidovaný trvalý pobyt v dotknutej nehnuteľnosti – rodinnom dome. Majiteľ nehnuteľnosti (ktorý predmetnú nehnuteľnosť prenajal sťažovateľom, pozn.) tým, že umožnil, aby [REDAKOVANÉ] mal v predmetnej nehnuteľnosti evidovaný svoj trvalý pobyt, vzal na seba riziko prípadného zásahu do súkromia sťažovateľov, pričom z ústavnej sťažnosti vyplýva, že až po realizovaní predmetnej domovej prehliadky pristúpil majiteľ dotknutej nehnuteľnosti ku krokom smerujúcim k zrušeniu trvalého pobytu [REDAKOVANÉ] v tejto nehnuteľnosti. Z uvedeného zároveň vyplýva, že v prípade, ak by [REDAKOVANÉ] nemal v predmetnej nehnuteľnosti evidovaný trvalý pobyt, musel by okresný súd v príkaze na domovú prehliadku venovať podstatne väčšiu pozornosť otázke, z akého dôvodu je potrebné vykonať domovú prehliadku aj v tejto nehnuteľnosti, resp. otázke vzťahu [REDAKOVANÉ] k predmetnej nehnuteľnosti (m. m. II. ÚS 323/2024, II. ÚS 393/2024).

26. Pokiaľ ide o rozsah domovej prehliadky, ústavný súd konštatuje, že ten bol v napadnutom príkaze náležite limitovaný, keďže príkaz obsahoval pomerne presnú identifikáciu vecí, na ktoré sa mala prehliadka sústrediť a obmedziť. Je samozrejmé, že technické zariadenia slúžiace na prenos a uchovávanie dátových informácií v danom štádiu konania nebolo možné identifikovať presne, ale len druhovo (počítače, USB kľúče a iné technické zariadenia), a rovnako jasne bol identifikovaný okruh fyzických dôkazných prostriedkov (účtovná agenda konkrétnych dotknutých obchodných spoločností, zmluvy, objednávky, faktúry, pokladničné doklady, účtovný denník, pokladničná kniha, bankomatové karty, výpisy z bankových účtov, listiny o založení účtov, splnomocnenia na zastupovanie spoločností v rôznych konaniach, listiny o založení spoločností a iné listinné materiály súvisiace s predmetnou vecou). Ústavný súd preto nemohol uznať námietku sťažovateľov o „najvšeobecnejšom“ vymedzení vecí dôležitých pre trestné konanie. Ak sťažovatelia napadnutému príkazu na domovú prehliadku vytykajú formuláciu, že v obydlí sa môžu nachádzať „aj ďalšie veci súvisiace s touto a inou trestnou činnosťou“, táto sa pri zúženom a značne selektívnom zameraní môže javiť ako všeobecná, avšak pri zohľadnení celej časti výroku je zrejmý cieľ, ktorý sa mal dosiahnuť, a bolo ním zadováženie dôkazov súvisiacich s trestnou vecou, v rámci ktorej bol napadnutý príkaz vydaný (IV. ÚS 68/2024, I. ÚS 213/2024, II. ÚS 323/2024, II. ÚS 393/2024).

27. Z odôvodnenia namietaného príkazu je zrejmé, že menej invazívne možnosti orgánov činných v trestnom konaní zadovážiť si veci dôležité pre trestné konanie boli v rámci trestného stíhania obmedzené (III. ÚS 455/2022).

28. V súvislosti s ďalšou námietkou ústavný súd uznal sťažovateľmi tvrdenú skutočnosť, že v napadnutom príkaze absentuje bližšie odôvodnenie, či existovalo nebezpečenstvo zmarenia, zničenia či straty označených vecí dôležitých pre trestné konanie v dôsledku nenariadenia domovej prehliadky, avšak, prihliadajúc na konkrétne okolnosti danej veci, podľa ústavného súdu nejde o taký nedostatok, ktorý by z hľadiska odôvodnenia namietaného príkazu bez ďalšieho znamenal, že došlo k neprípustnému uprednostneniu verejného záujmu pred právom na ochranu súkromia sťažovateľov (IV. ÚS 68/2024, I. ÚS 213/2024, II. ÚS 323/2024, II. ÚS 393/2024).

29. Ústavný súd tak po preskúmaní napadnutého príkazu okresného súdu na domovú prehliadku konštatuje, že tento nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti, svojvôle, resp. arbitrárnosti. Okresný súd poskytol dostatočné dôvody vo vzťahu k účelu domovej prehliadky spočívajúcej v zaistení vecí dôležitých pre trestné konanie. Napokon, v rámci pravidla proporcionality konštatoval nemožnosť zabezpečenia predmetných vecí miernejšími prostriedkami, resp. iným spôsobom, ako ich zaistením pri domovej prehliadke.

30. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľmi napadnutý príkaz nesignalizuje možnosť porušenia označených práv sťažovateľov, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd teda dospel k záveru, že medzi sťažovateľmi napadnutým príkazom na jednej strane a obsahom týchto práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu